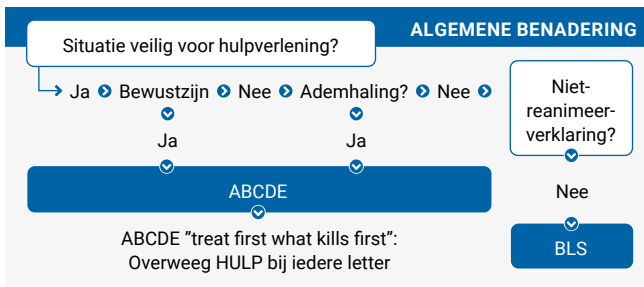

ABCDE-kaart

Deze kaart is een checklist bij spoedeisende situaties in de eerstelijns. Het is afhankelijk van de situatie welke interventies daadwerkelijk kunnen worden verricht.

PRIMARY ASSESSMENT = gericht op toestandsbeeld

AIRWAY: LUCHTWEG + CWK

A

Stabilisatie CWK	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bij trauma: noodzakelijk?
Kijken	<ul style="list-style-type: none"> ■ Verlaagd bewustzijn? ■ Inspectie mondholte. Uitwendige en inwendige oorzaken van ademwegobstructie (persisterend braken)? ■ Slijmvliezen: droog/nat, zwelling (lippen/tong/keel)?
Luisteren	<ul style="list-style-type: none"> ■ Heesheid? Hoorbare ademhaling (stridor, rochelen, snurken)?
Voelen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Boven de mond/neus voelen naar luchtbeweging
Interventies	<ul style="list-style-type: none"> ■ Verwijderen corpus alienum (uitzuigen/Heimlich) ■ Manuele luchtwegmanoeuvres (head tilt/chin lift, jaw thrust, stabiele zijligging) ■ Guedel/nasopharyngeale tube ■ Verlaagd bewustzijn: O2 op indicatie (tabel 1) ■ Medicatie: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Gegeneraliseerd insult: midazolam of diazepam ➢ Anafylaxie: adrenaline <p>Zie voor alle opties het overzicht ></p>

Kijken	<ul style="list-style-type: none">■ Kleur: cyanose?■ Uitzwendig zichtbare afwijkingen aan de thorax (door trauma, aangeboren?)■ Ademhalingsbewegingen (regelmaat, diepte, intrekkingen, L=R?)■ Ademarbeid (gebruik hulpademhalingsspieren)
Luisteren	<ul style="list-style-type: none">■ Auscultatie longen, L=R?■ Percussie, L=R?
Voelen	<ul style="list-style-type: none">■ Ademhalingsbewegingen, L=R?■ Subcutaan emfyseem?■ Bij trauma: ribfracturen?
Metten	<ul style="list-style-type: none">■ Ademfrequentie■ Zuurstofsaturatie
Interventies	<ul style="list-style-type: none">■ O₂ (neusbril/-canule, non-rebreather masker) (tabel 1)■ Insufficiënte ademhaling (pocketmask, masker-ballon)■ Medicatie:<ul style="list-style-type: none">› Longaanval: bronchodilatantia (vernevel 6-8L O₂ flow, ≥ 4 ml in reservoir of dosisaerosol + voorzetkamer) <p>Zie voor alle opties het overzicht ></p>

Kijken	<ul style="list-style-type: none"> ■ Huidskleur (bleek, rood) ■ Transpiratie ■ Uitwendig zichtbaar ernstig bloedverlies (uitwendige bloedingen, bloedbraken, hemoptoe, bloederige diarree) ■ Halsvenen (gestuwd/gecollabeerd)
Luisteren	<ul style="list-style-type: none"> ■ Auscultatie hart (frequentie, ritme, luidheid tonen/souffles)
Voelen	<ul style="list-style-type: none"> ■ Temperatuur extremiteiten ■ Pols/hals (ritme, kracht) ■ Palpatie abdomen ■ Bij trauma: borst/buik/bekken/bovenbenen?
Meten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hartfrequentie (reg/irr) ■ Bloeddruk ■ Capillary Refill Time (CRT) op sternum
Interventies	<ul style="list-style-type: none"> ■ Stelp ernstige uitwendige bloedingen ■ i.v. toegang (voorkeur groene naald) ■ Spanningspneumothorax: decompressie met naald 4e-5e ICR midaxillair ■ Bij shock <ol style="list-style-type: none"> 1 > Get help! 2 > O2 op indicatie (tabel 1) 3 > Vloeistoftherapie (Ringer/NaCl 0,9%), snel Vloeistoftherapie tot systolische RR>90 mmHg Volwassene: 500 cc Ringer/NaCl 0,9% Kind: 10 ml/kg (max. 500 cc) <i>Contra-indicatie: (vermoeden van) obstructieve shock of acuut hartfalen. Ernstige, niet te stelpen bloeding: tot systolische RR 80-90 mmHg</i> ■ Medicatie: <ul style="list-style-type: none"> > Hevige pijn: pijnmedicatie > Acuut coronair syndroom: nitroglycerine > Acuut hartfalen: nitroglycerine, diuretica > Anafylaxie: adrenaline <p>Zie voor alle opties het overzicht ></p>

Kijken, luisteren en voelen	<ul style="list-style-type: none">■ Beoordeling bewustzijn. EMV (tabel 3), bij kinderen AVPU (tabel 2).■ Pupilcontrole (PEARRL)■ Lateralisatie (FAST)■ Tekenen van convulsies
Metten	<ul style="list-style-type: none">■ Glucose
Interventies	<ul style="list-style-type: none">■ Verlaagd bewustzijn: O2 op indicatie (tabel 1)■ Medicatie:<ul style="list-style-type: none">› Gegeneraliseerd insult: midazolam of diazepam› Hypoglycemie < 3,9 mmol/l en verlaagd bewustzijn: glucose of glucagon› Hevige pijn: pijnmedicatie <p>Zie voor alle opties het overzicht ></p>

PEARRL: Pupils Equal And Round and Reactive to Light

FAST: Face, Arms, Speech, Time

Brandwonden

Meer weten over brandwonden? Scan de QR-code voor de Brandwondenposter, of kijk op: [Brandwondenposter.nl](https://brandwondenposter.nl)

Dit is geen NHG product. Voor de NHG-Behandelrichtlijn zie: <https://richtlijnen.nhg.org/behandelrichtlijnen/brandwonden>

EXPOSURE/ENVIRONMENT: HUID/TEMPERATUUR/OMGEVING

E

Kijken, luisteren en voelen	<ul style="list-style-type: none">■ Volledige inspectie huid, inclusief rug (logroll)!■ Huidafwijkingen: o.a. petechiën/hematomen/zwelling/oedeem/verwondingen/ontstekingsverschijnselen/priklaesies)■ Urgentieverhogende omgevingsfactoren■ Palpeer de rug bij trauma, koorts e.c.i.
Meten	<ul style="list-style-type: none">■ Lichaamstemperatuur■ Pijn(score)
Interventies	<ul style="list-style-type: none">■ Toedekken, opwarmen (hypothermie) Afkoelen (hyperthermie)■ Medicatie:<ul style="list-style-type: none">➢ Hevige pijn: pijnmedicatieZie voor alle opties het overzicht >

CONCLUSIE en RE-ASSESSMENT: herbeoordeling ABCDE

- 1 ➢ Samenvatten bevindingen, conclusie en reflectie
- 2 ➢ Check overgeslagen items, veranderingen in ABCDE en resultaat van interventies

SECONDARY ASSESSMENT = gericht op diagnose

Anamnese	AMPLE + B <ul style="list-style-type: none">■ Allergie■ Medicatie/intoxicaties■ Past/voorgeschiedenis■ Laatste gebruikte maaltijd■ Events (anamnese)■ Behandelbeperkingen
Volledig/gericht lichamelijk onderzoek	
Documentatie	<ul style="list-style-type: none">■ Noteer alle bevindingen en conclusies■ Stel een DD op■ Bij insturen: overdracht: SBARR zie tabel 4

INDICATIE VAN NORMAALWAARDEN VOOR MINDERJARIGEN

Leeftijd	Gewicht (kg)		Ademhaling per min.	Hartfrequentie per min.	Bloeddruk systolisch (minimaal)
	M	V			
Geboorte	3,5	3,5	25-50	120-170	65-75
1 mnd	4,5	4,5			
3 mnd	6,5	6			
6 mnd	8	7	20-40	110-160	70-75
12 mnd	9,5	9			
18 mnd	11	10			
2 jaar	12	12	20-30	100-150	70-80
3 jaar	14	14		90-140	
4 jaar	16	16		80-135	
5 jaar	18	18		80-130	80-90
6 jaar	21	20			
7 jaar	23	22			
8 jaar	25	25			
9 jaar	28	28	15-25	70-120	
10 jaar	31	32			
11 jaar	35	35			
12 jaar	43	43	12-24	65-115	90-105
14 jaar	50	50		50-110	
Volw.	70	70		55-80	

Bron: APLS compact BSL 2019 Turner en Nusmeier

INDICATIES EN STREEFSATURATIE O2-TOEDIENING

TABEL 1

Koolmonoxide-/cyanide-intoxicatie Reanimatie	Maximaal O2
(Tekenen van) acuut respiratoir falen Hypoxemie (sat <94%)	94-98%
Streefwaarde bij restrictief O2-beleid (o.a. COPD GOLD II-IV, morbide obesitas)	88-92%

Toelichting: de NHG-Behandelrichtlijn Geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties adviseert de O2-streefwaarden pas na te streven indien langer dan 15 minuten O2 nodig is, tenzij er sprake is van een restrictief O2-beleid vanwege een verhoogd risico op CO2-stapeling (COPD, morbide obesitas, ernstige spierzwakte)

AVPU-SCORE

TABEL 2

Alert	Is alert en zich bewust van de omgeving
Vocal	Reageert op aanspreken
Pain	Reageert alleen op pijnprikkels
Unresponsive	Reageert in het geheel niet op prikkels

NEW GLASGOW COMA SCALE/EMV-SCORE

TABEL 3

Ogen openen (E)	Score
Spontaan	4
Op geluid	3
Op een drukprikkel	2
Afwezig	1
Niet testbaar	NT
Motorische reactie (M) (in geval van lateralisatie telt de beste score)	Score
Voert een tweeledige opdracht uit	6
Lokaliseert (komt boven clavicula na pijnprikkel supra-orbitaal)	5
Normale buigreactie*	4
Abnormale buigreactie**	3
Strekreactie	2
Afwezig	1
Niet testbaar	NT
Verbale reactie (V)	Score
Georiënteerd/helder gesprek	5
Verward/zinnen	4
Woorden/inadequaar	3
Geluiden/onverstaanbaar	2
Afwezig	1
Niet testbaar	NT

* Snel, wisselend van aard, arm beweegt weg van het lichaam

** Traag, arm beweegt richting de borst, onderarm roteert, gebalde vuisten, strekreactie in de benen

Situation	<ul style="list-style-type: none">■ Identificeer jezelf/reden van contact■ NAW-gegevens patiënt■ Wat is er aan de hand, hoe is de situatie?
Background	<ul style="list-style-type: none">■ Relevante voorgeschiedenis■ Relevante medicatie■ Allergie■ Infectierisico■ Behandelrestricties
Assessment	<ul style="list-style-type: none">■ Benoem de meest ernstige bedreiging/probleem van de vitale functie (ABCDE)■ Wat is de behandeling tot nu toe?■ Wat is de werkdiagnose of DD?
Recommendation	<ul style="list-style-type: none">■ Wat wil je dat er gebeurt?■ Wat is jouw plan/vraag/aanbeveling?■ Welke hulp is er nodig?
Repeat	<ul style="list-style-type: none">■ Laat jouw communicatiepartner hardop de afspraken herhalen en stel zo nodig bij

Medicatie-overzicht

Scan de QR-code voor het NHG-Overzicht geneesmiddelen en zuurstof in spoedeisende situaties.

<https://richtlijnen.nhg.org/download/1060>